

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat órára . . . 5 K. — f.
 Három órára . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyílttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Kavarodás az ellenkoalíció körül.

Gorkij tollára méltó, ami a politikai közélet mélységeiben történik. Az utca népe vonul fel nap-nap után a koalíció ellen, hogy erőszakos tüntetéseivel megrendítse annak pozícióját. Az ember lelke mélyén úgy érzi, mintha a választói jog jelszava alatt lázongó elemeket a mélységből ismeretlen, pokolbeli elemek tüzelnek a folytonos küzdelemre. És ha tekintetbe vesszük, hogy mindehhez a féktelen agitációhoz, amelyet a szociáldemokraták, a nemzetiségiek, a horvátok és eltévelyedett magyarok véghez visznek, pénz és pedig rengeteg pénz kell, az emberagrában okvetlen felelevenül az a kérdés, hogy honnan veszik ezek azt a rengeteg summát és hol van az a kiapadhatatlan forrás, amelyből ez az agitáció táplálkozik?

Egy táborban látja most az ember a koalíció minden ellenségét. Mintha egy új koalíció alakult volna észrevétlenül, titokban, amely még ugyan ma a kulisszák mögött, a mélységben dolgozik, de csak a kalomra vár, hogy mikor üsse fel fejét s mint aktív szereplő mikor lépjen ki a politikai élet nyílt színpadára.

Az új koalíció eszméjét nyíltan hirdették a tót nemzetiségi párt vezeterei. Már előre hivatkoztak pártokra, melyek az új szövetségbe lépni szándékoznak. Oly úz-víz egyesülés ez, melynek komponensei egymást emészik. A radikális szabadelvűség és a radikális reakció, a legszélsőbb nemzetköziség és a legkicsinyebb nemzetiségi szovinizmus egy táborba kerültek volna a tót nemzetiségi csoport vezére kedvéért. A legszomorubb szövetség lenne ez, mert a szövetkezéssel egymásnak szolgáltatók ki magukat az eddigi ellentétek. Így a felvétel a pánszlávizmus a szocializmusnak és viszont. Akik itt küzdenek a magyar nemzeti állameszme érdekében, a szövetségnek csak örülhetnek, mert két ellenfél leoszorításának nagy gondjától megszabadulnának. A szövetségestársak egymást gyengítenek a küzdelemben. Egymás erejére áhítoznak és a tót szocialistáknak legutóbbi Pozsonyban megtartott évi nagygyűlése tanuskodik amellett, hogy milyen féltékenységgel néz a nemzetközi szociáldemokrata párt a szocialistáskodó tót lapokra és tót pártokra. Hisz itt mondták ki, hogy semmiféle közösségük nincsen és semmiféle közösséget nem is akarnak a tót nemzetiségi párttal. Érezték ugyanis

tehetetlenségüket. Láták, hogy a kölcsönkért szocialista programmal, mint mázolták rokonszenvenné a pánszláv irányzatot, mint erősítették az ő saját tegyverükkel a nemzetiségi szovinizmust, mint terjesztették a nacionalizmust, a nemzetiség örök ellenségét. De a szociáldemokrata irányzat még sincs kiakasztva, kizsákmányolva a pánszlávizmus részéről. Még nem végezte be teljes szerepét, melyet a tót nemzetiségi párt új irányzatának kezében eljátszik. Eddig csak elveiket, eszméiket kérték kölcsön. Most erejükre áhítoznak. Az kell nekik. Hadd exponálja magát értük a szocialista sereg. Fogja fel a csapásokat a küzdelem hevében. Legyen ez az elővéd, a hátvéd, — tehát minden, ami véd, ami dolgozik, fut, fárad, izzad és nem szerez semmit, mert a szerzés és hódítás ügykörét a nemzetiségi párt fogja ellátni.

Ugyanezt a munkát végezték Polit Mihály és társai a szerbek és oláhok körében. A szocialisták mindenütt ott jártak a nemzetiségiek nyomában. A horvátok, sőt a balpárt is szekundál ebben a zürzavaros koncertben. A dirigentust ugyan nem látjuk, de érezzük, hogy minden az ő karmesteri pálcájának intésére történik, mert mi lenne most a magyar haza ellenségeinek nagyobb öröme, mintha szétbomlasztanák a koalíciót és a fej nélkül maradt országot kiszolgáltatókat a reakciónak és a feltámadásra váró, régen letűnt kor gyűlevész hadának.

Mint amikor a felgyújtott erdőben egymás mellett menekül a farkas a nyúlal, a hiéna, a patkányok és egerekkel, együtt látjuk most mind. Nyíltan letagadják, de titokban a suba alatt kezét fognak és azt hiszik, hogy a jó magyar paraszt az ő józan eszével is beveszi a maszlagot, amit neki kínálnak.

Ösztönén bevalljuk, hogy erre a kavarodásra el voltunk készülve. Azt mindnyájan tudjuk, hogy a haza ellenségeinek legkeserűbb falatja az volt, amikor a kormányzást át kellett engednie a diadalmas többséggé alakult koalíciónak. Ezt a keserűséget még most sem feledték el. S bizonyára ez az oka, hogy a kénytelenül átengedett kormánypálcá birtokáért való küzdelem nem fogják abbahagyni s magának a koalíciónak helyzete is csakhamar olyan lesz, mint a prófétáé, aki a saját hazájában akar prédikálni. Eeinte csak a sötétben bujtogatják ellene a népet, majd az utcára viszik, és egy rosszul felgött jelszó alatt a kormány fejét követelik.

Szinte érezzük annak a titkos erő-

nek működését, mely a legkülönbözőbb elemeket, a leggyűlölködőbb vetélytársakat egy közös céger alatt a koalíció ellen egyesíti.

Aki nem sokat szokott gondolkodni, könnyen eltévedhet ma abban a harci lármában. Az örökös szitkozódás, gáncsolás azt könnyen megtévesztheti.

De hát aki kinyitja szemét, annak agyában felmerül önkénytelenül is az a kérdés, hogy mi hozta össze a nemzetiségieket, a szocialistákat, a horvátokat egy táborba? Talán a választói jog! Hiszen valamennyinek külön programja van erről. Bizonyára rem. Hanem a jövőd reménység arra a nagy osztozásra, amelyet Magyarország sárral dobált, megrongyolódott palástján akarnak végezni.

Nekik a koalíció csak azért ellenségük, mert ennek útjában áll. S hogy most hangosabbak a kelleténél, oka az, hogy biztatást kapnak onnan, ahol mindent szívesen fogadnak, ami a magyarokra nézve rossz és kellemetlen.

E célból cinálták az ellenkoalíciót, amelynek létezését tagadják ugyan, de amelyet tetteik bizonyítanak.

Lesz azonban még a magyar népben annyi józan ész, hogy meg tudja különböztetni az ő igazi barátait az albarátoktól s nem tagadja meg azokat az elveket, amelyekkel a koalíciót diadalra segítette most, midőn annak megvalósításáról van szó, amit a koalíció kormányra jutásakor elvállalt.

Szükséges-e avagy felesleges a kolera elleni védőintézkedés Léván.

Irta: Dr. Karafiáth Márkus.

Aki a hegyszakadék alá áll, midőn annak pereméről sziklák zuhannak le, azt eszeveszettnek, de nem bátorinak —, azt pedig, aki a biztos halállal járó veszedelmes helyet elkerül, okos embernek mondják és nem gyávának.

A kolera pusztít az orosz birodalomban. Kis idő óta hallgat ugyan a hír, de tudjuk miért: a cár hatalmas emberei megtiltották, hogy a muszka közegészségi viszonyok borzalmas és botrányos vádját világgá kürtöljék.

Azt is tudjuk, mily nehéz, de talán lehetetlen a gácorozági határvizonyok miatt a kolera behurcolását megakadályozni. Beállítja ezt, aki a galiciái lakosság azon részének életviszonyait, szokásait, erkölcsi felfogását, felfogását ismeri, mely hangyajárásként ide-oda járkel a határon, kijátszva a csendőrség eberségét, elkerülve a politikai hatóságok figyelmét, nyilvánartását.

Hogy tehát a kolérát, ha egyszer Galiciában felítette a fejét, Magyarországra is behurcolják, az inkább biztos miat való-

legnagyobb rendezett-tanács városát Aranyosmarót nagyközönség hála mégé akarják szorítani, jóllehet ezen füzet központi jászánál Aranyosmarót úgy van felülvizsgálva mint város. — Azt hisszük, hogy Barsvármegyére érdemes alispánja okmányszerűleg fogja igazolni, hogy e sorok megjelenése előtt a posta-igazgatóságnál a tiltakozó lépéseket megtette. — A múlt évben, midőn a megyei telefon-hálózat kiépült, az a néhány előfizető a busás bevezetési költségeket megfizette és a munkálatok közben jelentkező újabb 30 főt, hogy az itten élénk kereskedelmi forgalmat lebonyolítsa, a saját költségén akarta a bevezetést eszközöztetni. — A kincstári érdekek mellőzésével Aranyosmaróton városi hálózatot létesítettek és azért jelentkeztek — a közhatalokat is beszámítva! — annyi előfizető, mert a városi hálózatot államköltségen építik ki. — A szegény lévai kereskedők várhatják most a telefon hálózat kiépítését mindaddig, amíg a pozsonyi m. kir. posta- és távírda-igazgatóságnak kedve lesz azt kiépíteni. — Azt hisszük, hogy a telefon-építkezések körül felmerült vizsá állapotokat derék és kötelességtudó alispánunk meg fogja szüntetni és állásából kifolyólag is minden lehetőséget el fog követni, hogy ne csak Aranyosmarót nagyközönségben legyen városi hálózat, hanem a szomszédos három vármegye legelőkelőbb közgazdasági központját, Léva városát is városi hálózattal lássák el mielőbb. — Ebből az alkalomból Léva város hatósága haladéktalanul gyűjtse egybe a már régebben telefonbevezetésre jelentkezők névsorát, akiknek az óhaját — valamely mesterkelt öknál fogva eddig nem nyert érvényesítést, s tegyen lépéseket kellő indoklás mellett a keresk. minisztériumnál az irant, hogy Léva külön központként állítsák be a telefonhálózatba.

— **Korai hó.** Már hétfőn havazott. Kedden, szerdán a folytatása következett. Az ősz kimaradt. A nyárból egyszerre tébe csapott az idő. A hó elővadt; de a hidegség állandó. Éjjel fagyok vannak. A tél kabátok előkerültek. A kandelóban állandóan ég a 30 koronás fa. Talán valamelyes őszünk is lesz? A hosszú telet sokan nem szeretik.

— **Az utcák olajjal való pormentesítéséről.** Molyot nem rég tapunk egyháziak hatóságunknak kísérletezésre ajánlottak, igen érdekes közélet hozott a „Budapesti Hírlap“ október 22 számán. Budapest főváros közisztasági hivatala az idén nyáron 85000 négyzetmeter utterületen próbáitá ki az olajjal való pormentesítést. A kísérlet sikerült s a közisztasági hivatal most elő-

terjesztést tett a tanácsnak, hogy a jövő évben a főváros valamennyi makadam utcáját (mintegy 2300.000 négyzetméter) vizel való locsolás helyett olajjal pormentesítsék. Az olajjal való pormentesítés révén egyrészt az utca porát lehet állandóan és tökéletesen lekötöni, másrészt megakadályozzák azt, hogy nedves időjárás esetén a makadám-uton sárkeletkezések, mert az olajjal felített utterületbe a csapadékvíz nem szívároghatnak be, hanem gyorsan lefolynak. Ezért az olajzás rendkívül jó befolyással van a makadám-utak jókarban tartására is. A makadám-ut, amelyet viz helyett olajjal kezelnek, állandóan sima, profilját megőrzi, rajta kátyuképződés nincsen, mint az egy, a körüli mértékökből alakult műszaki bizottság a Hűvösvölgyben olajjal gondozott utakon megállapította. Egyedül az irt tettek kifogást az olajzás ellen, hogy a frissen o'ajozott uton néhány napi győse olajszag érezhető. A közisztasági hivatal meg akarta tudni azt is, vajjon a legilletékesebb fórum, maga a nagyközönség, minő véleményvel van az olajzásról. A Nagy János-utcát és Dilibáb-utcát az idén nyáron szintén olajjal portalanította és most megkereste az érdekelte háztulajdonosokat, hogy szerzett tapasztalataikat a hivatal felkérjük. Eddig negyvennyolc feleletet küldtek be. Nagyvenhet nagy elismeréssel nyilatkozik az olajzás mellett. — Ezek után mi is csak azt kívánhatjuk, hogy a kérdéssel a városházán is foglalkozzanak.

— **Új gyóntatószék.** Azt hittük, a lévai róm. kath. templom már oly díszes, hogy semmi kívánni valót nem hagy maga után. S mégis! Az Isten dicsőségét kereső és az emberek üdvét szolgáló prépost-plebános mindig talál még javítani, szépiteni valót. Pénteken egy tölgyfából készült, méreteiben impozáns, kivitelében mesteri munkát állítottak be a templomba. A művészi faragványokkal ellátott új gyóntatószék a régiék helyére került. A régiéket egyelőre még nem vonják ki a használatból; csak közelebb viszik az ajtóhoz. Azt is halljuk, hogy a hideg kövezet a téli hónapokra kőszeszönyeg burkolatot nyer. Esért hálálak lesznek a gyermekek egészségét feltő gondos szülőktől és bizonyára fillérekkel is szívesen járulnak hozzá a költséges ujitáshoz.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter a magyar-északnyugati h. é. vszút részvénytársaságnak a magyar kir. államvasutak Nyitra állomásától Nagymőse és Szapárgyarmat községek határain át a zaitványölygy helyiérdekű vszút Verebely állomásáig, esetleg innét C. f. r. Alsógyőröd és Újbars községek határain

át a magyar kir. államvasutak Léva állomásáig vezetendő rőndes nyomtávú gőzmozdony helyi érdekű vasútvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára megújította.

— **Kitüntetés.** Lőrincz Andrást, Nagysáro község bíráját koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki a király ő felsége. Csak örülni tudunk, ha a királyi kegy rá talál azokra, akik — szerényebb munkakörben bár — lelkiismeretesen fáradoznak a közbéren.

— **Új doktor júrisz.** Grünberger Móró helybeli nyugalmazott tanító, fiát, Gergely Jenőt, az elmúlt szeptemberben promoválták doktor júriszá a budapesti tudományos egyetemen. Gratulálunk!

— **Öngyilkossági kísérlet.** Pusztai József, lévai badogosa-mester, pntekén délelben szalmiakszusszal megmérgezte magát. Úgy hírlik, hogy családi viszálykodás vitte a szánalmas cselekedetre. A gyorsan érkezett orvosi segély talán megmenti a szerencsétlent az életnek.

— **A vörheny.** Nyáron nem újság Léván a kispap; de most nagyon feltűnnek a kékruhás növendékek. Sétküldték őket Esztergomból, hogy a vörheny áldozataivá ne legyenek. Eddig három szemináriumi növendéket ragadtott el a halál.

— **Őszi mulatság.** A garamszentbenedeki róm. kath. olvasókör 1908. évi október hó 25-én színelőadással és mozgófényképekkel egybekötött őszi mulatságot rendez. Bslépti díj: személyjegye 1 kor., családjegy 3 személyre 2 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **Küzdelem a boritaladó törlése érdekében.** A hazai bortermelés vásáros helyzetbe került. A borárak az egész országban oly alacsony színvonalra szálltak alá, hogy ilyen árak mellett a bortermelés nemcsak nem bizonyul már jövedelmező foglalkozásnak, hanem egyenes veszteséggel jár. E rendkívül súlyos helyzetből a kibontakozásnak csak egy módja létezik: a túmagas és emellett teljesen igazságtalan boritaladó törlése, amely egyforma súlyal nehezedik nemcsak az elsősorban érdekelte termelőkre, hanem a vendéglősökre és kereskedőkre is; végre a fogyasztó nagyközönség is nagyon érzi hatását, mert hiába teruelünk olcsó, bort, mire az a fogyasztó asztalára kerül. már két-háromszorosra emelkedik az ára. Ez az oka annak, hogy a bor nem tud ismét nemzeti italunkká válni, de ez az oka a még egyre folyó borhamisításoknak is, mert a nagy boradók mellett csak a „szaporított“ bor biztosít kellő jövedelmet. Kívánatos, hogy a Magyar Szőlősgazdák Or-

T A R C A.

Búbánat.

Felénk járt tegnap két ruhában,
A nénikéhez ment talán.
Mégvárom majd az utcáron,
Bohó lélekkel gondolám.

Gyermekes szívvel úgy örültem
Előre, hogy majd láthatom,
És gondolathoz messzi jártam
Merengve kedves álmokon.

S míg várva vártam így, remélve —
Este lett, bántó szürkesség.
Nagy búsan kérdém önmagamtól:
Várjak, maradjak érte meg? ! . . .

Hogy végre nem jött. hazatérve
A szívem, lelkem fájt nagyon,
S e csalódást, ha nem restellem,
Talán még meg is siratom

Benkőczy József.

A mi utcánk bolondja.

Írta: Jarecs Ferenc.
Folytatás.

A mi utcánk asszonyai hizlalták a legtöbb ludat; némely háznál egy nyáron 32—48 lúdnak is kitekérték a nyakát és az is tény, hogy ezek az asszonyok ismerték a legjobban a titkát annak is, hogy milyen

eljárással lehet a hizó lúdnak máját nagyra növesztetni.

Az 50-es és 60-as években ezen utca fiaiból oly sokan léptek a papi és tanítói pályákra, hogy az egész vármegye sem adott annyi papot és tanítót a hazának, mint ez az egy utca. Alkalmilag közölni fogom az illetők névsorát is.

Utcánk legnagyobb része iparosokból állott, akik között sok volt: a szűcs, a zsmédia, szűrszabó, ács és kőműves. A szűcsök és szűrszabók azért vonultak ide, mert a város környékén levő 11 tót községnek lakosai azon időben rendszeres világos szűrke szűrszabótól készített nadrágot, dcluányt és cifra szűrt viseltek. Telen pedig ködmönt, bundát és báránybőrsapkát. Még az asszonyok is szűrkabátban és ködmönben jártak.

Ha jól emlékszem, az 1850—70-es években a mi utcánkban 11 szűcs lakott s úgy ezek, mint a többi iparosok jó módban éltek. A szűcsöknek különösen cshűk és a templomban saját zászlójuk is volt, amely csak annyiban különbözött a eszmediáké is meglevő díszes zászlójától, hogy valamivel kisebb volt és nem 12, hanem 8 rúdon kellett vinni.

A szűcsök zászlóját 1893-ban, amikor a templomot kívül-belül szépen kijavították, — kopott volt a miatt nyugalomba helyezték. Jobb is. Ugy sincs ember, aki a körmeneteken vigye. Azaz: ember csak akadna, de nem szűcs; mert ma — amikor a divat a szűrt, ködmönt és bundát teljesen kiszorította és azok, akik azokat viselték, sötét posztóruhában járnak, — Léván csak két szűcs van; ezek közül is az egyik korcsmáros. A szűrszabókat pedig tudtommal jelenleg az egész városban csupán egy ember képviseli és az sem él a mesterségéből. Szűrtarisznyákat és pokrócokat árul.

Ha a mi kedves öregeink feltámadnának, rá sem ismernének régi utcájukra. Ötven év alatt mennyi változás.

A tót szó teljesen kiszorult innen. Egy-két napszamos akad neha-néha, aki nem beszél, hanem pövedál. A lakosok öregeiből tudnak még tóul, de csak kényeszeletéből és akkor használják a tót szót, ha a vidékről bejövő tótanyanyelvűekkel kell érintkezniük. Az itjabb nemzedék azt sem tudja, mi fán terem a tót szó.

A házak között alig akad 4—5, amely részben vagy egészen nincs átalakítva, csinosan újra építve és rendes kapuval ellátva;

számos Egyesületének folyó hó 21-én Budapesten tartott országos tiltakozó gyűlésének kellő sikere legyen.

ROVID HIREK. Szoborleplezés. Gróf Károlyi Sándor szobrát f. hó 21-én leplezték le Budapesten. Utána Gambirinusban agrár-lakoma volt, amelyen felavatták a *Károlyi-sérleget*. — **Látközy ügy.** Látközy Imre, a közigazgatási bíróság másodelnöke pénzért szerelte a patikajogokat. *Korbuly* Dezső gyógyszerésszel 60,000 koronában egyezett meg. — **Beszámoló** *Jászberényen* vasárnap tartotta beszámolóját Gróf Apponyi Albert, vállas- és közoktatásügyi miniszter. Figyelemre méltó nyilatkozatai a legmasszebbben politikai és vallási békeséget sürgetik.

Közgazdaság.

A bars megyei gazdasági egyesület alap- szabályainak megfolyásán 1908. okt. 4-én nem a székhelyen, hanem Verebélyen tartotta rendes közgyűlését. A gyűlést az egyesület elnöke, *Dombay Vilmos*, vezette. A jelen voltak sürgőnyileg kérték gróf *Desseffy Aurélt*, hogy az O. M. G. E. elnökségéről való lemondását a gazdaközön- ség érdekeire való tekintetből helyezze hatályon kívül. *Levatch László*, titkár, mint előadó előterjeszté *Rubinek Gyulának* és *Bernát Istvánnak* a mezőgazdasági kamarákra vonatkozó törvényjavaslatát. A közgyűlés kérelmére *Rubinek Gyula* rendkívül érdekesen és lelkesen a kamarák szükségességét és jelentőségét.

A törvényjavaslat szerinte nem zárja ki a megyei rendszert, csak nagyobb gazd. területeket helyez egy kamara alá, mint pld. *Bács-Bodrog* megye magá kaphat kamarát; de a kis megyék összekapcsolása elengedhetetlen.

Előnye, hogy az erők mincsegen elforgásolva, nagyobb összeg áll rendelkezésre. A nagy kamara ereje és erkölcsi sulya nagyobb, mint több kis kamaráé. Ezek a kü földön is kitűnően bevált kerületi kamarák jövedelmük egy tekintélyes részét a megyei gazd. egyesületnek adják át. A tisztviselőknél fizetést, a tagok részére kitűrt ingyen lapot biztosítanak, s így a gazdasági egyesületek fennállása, melyre mindenkor szükség lesz, csak ezen rendszer mellett biztosított.

A kamarák belevonnak minden gazdát, a kisgazdákat is, gazd. mozgalmakba, s így teljesen kifejezik a gazda-közvéleményt, nem függ a mindenkori kormányok jóindu-

letától, mert az államsegély is törvényhozással előre megállapította.

A kamarák lennének végrehajtó szervei a gazdatársadalomnak. A törvényjavaslat szerint Bars megyében 270000 kor. tisztajövedelem 10%-ra, tehát 27000 kor. lenne a gazd. egyesületek kamarái járuléka.

Zongor János a megyei gazd. egyleteket és a megyei gazd. bizottságokat beolvastatni akarja a megyei kamarákba, s az O. M. G. E. alkotná a megyei kamarák központját rendelkezési jog nélkül.

Matray Gyula és *Kalcz Gyula* a törvényjavaslat teljes részleteiben való elfogadás, elnök és *Szent-Iványi Égon-Zongor* javaslata mellett érvelnek.

A közgyűlés nagy többséggel egészen és részleteiben a törvényjavaslatot elfogadja és a törvényjavaslat szerzőinek a kitűnő kidolgozásért igaz elismerését és köszönetét fejezi ki.

A közgyűlés a 1907 évi számadásokat illetőleg a pénztárt kezelő titkár-pénztárosnak a teljes felmentvényt megadja.

A halhatatlan emlékü néhai Gróf Károlyi Sándor szoborleplezésére küldöttséget mensz, az elnököt és titkárát kiküldi. A szoborra koszort tesz le.

Titkár jelenti, hogy a városnegye részére külön állattenyésztési felügyelőség alakított.

A földművelésügyi m. kir. miniszter úr 350/1908. elr. számával értesíti a gazd. egyesületet, hogy egyes vármegyék takarmany megére való tekintettel, az állattenyésztés fenntartása érdekében tenyész-szarvasmarha beszerzésénél *Tolna* stb. vármegyék-ből 1) az állatok beszerzési árának 10% át s ingyenes szállítási költséget engedélyezni; 2) avagy 3 évre 2½% — 3 egyenlő törlesztés mellett való beszerzést a megyei állattenyésztési felügyelő közreműködése mellett. A lapokon közhírré teszem és a gazdálkkal a titkár külön személyesen érintkezők.

Tőhölön *Simon István* törekvő kisgazda birtokának mintabirtokká való fejlesztése elhatározta. A mintabirtokok elnevezésére *Rothnagel János*, a lyvai uradalom többi intézőj, lesz a szíves vállalkozni, a közgyűlés a felterjesztésben őt ajánlja.

Közégi Károly bajai motor-kapáló — talajművelő gépe *Hont Kis-Kéren* minden hétfőn bemutatattik ezen talaj művelésben fő radalmat előidőző gép bemutatására a gazdaközönység figyelmé felhívatik. — A legközelebbi közgyűlés Léván lesz.

szalmafódeles ház egy sincs. A zsuptető helyét a fa- és cserépszindely foglalja el. Az utca két során, a házak mellett aszfaltjárda vezet, melynek szélein egyik oldalon a telefon, a másikon a villanyvilágítás oszlopi hirdetik a haladás fokát. A jól gondozott kocsiuton nem süppednek el a sártengerben a szekerek. És mennyire csodálkoznak az öregjeink, ha látnák, hogy a mai nemszedék nyáron át ünnepe- és vasárnapokon nem ül ki az utcára filyözni, hanem a helyett a körökben ramszik és biliárdozik.

Azon is felette csodálkoznak a kedves elődjaink, hogy a mostani asszonyok kukoricát sem tudnak pattogatni. A mi anyáink ugyancsak értettek hozzá. 3-4 szomszéd-asszony összeállt és kora tavasztól késő ősig, majd minden ünnepe- és vasárnap, hol az egyik, hol a másik konyhában, a nyitott tűzhelyen, egy-két rostát tele pattogtattak kukoricával. Erre legalkalmasabb volt az ugynevezett *cvergli*, aprósemű, kukerica, amelyik szép nagyra és hóhérré pattant szét, az volt a *kakas*, amelynek csak a hója pattogott össze, azt *csibének* hívták. Ha az idő kellemes volt, a késék kukoricát kivitték az utcára és a házak előtt levő padokon vagy kihordott székeken ülve beszélgetés közben jóízűen fogyasztották el,

Hogy a csemegéből nekünk, gyerekeknek is bőven kijutott: az csak természetes.

Eunek a megújodott nevezetes utcának a rétek felé eső során, még pedig a kellő közepén — jelenleg a 38. számú házban, mely azóta szintén át lett alakítva — élt az én gyermekkoromban *Kozárik József* nevű szűrszabó, aki nemcsak Léván, de messze vidéken arról volt híres, hogy a szűrökre ő tudta a legszebb tulipánokat s egyéb mintákat kivarni. Keze munkájának volt is kelete. Kész munkáit két tömött ládában vitte a vásárokre, ahonnan mindig üresen hozta vissza a ládákat. S. orgalmas, józan és vigkedélyű embernek ismerték őt, akinek olyan jól ment a mestersége, hogy nemcsak családjának tagjai segédkeztek neki a műhelyben, de egy-két legényt is tartott.

A nagy fókos szekrény egyik zugában az ezüst huszasokkal és tallérokkal szépen szaporodott a hosszú harisnya tartalma. Volt saját háza, szőlője, rélje; tehenet is szerzett, szóval: az utca jobb módú lakosai közé tartozott.

A megelégedésben élt családnak boldogságát úgy váratlanul és hirteien bekövetkezett szomorú esemény tette tönkre.

Folyt. köv.

Hivatalos közlemény.

3539/1908. szám.

Hirdetmény!

Az 1909 évi ujjonczszállításra felhívandó három korosztályt az 1888-1887-1886 években született állítás kötelesek képezik.

Tekintettel a véderőről szóló utasítás I. rész. 22 §-ának rendelkezésére — felhívatnak a Léván tartózkodó mindazon állításkötelesek, kik a jövő ujjonczállítási év I. korosztályhoz tartoznak; nemkülönben az 1885—1884. években született azon hadkötelesek, kik korábbi állításukból folyólag még állítási kötelezettségüknek végéig eleget nem tettek vagyis benem soroztattak, sem pedig fegyverképtelenné vagy törlendőknek nem nyilvánítottak, hogy illetőségi helyükre való tekintet nélkül folyó évi november havában a rendőrkapitányi hivatal helyiségében — az idegenek igazolványakkal munkakönyveikkel, születési anyveikkel, esetleg egyéb az illetőséget igazoló okmányokkal felszerelve — szóval személyes megjelenés akadályoztatása esetén pedig irásbelileg okvetlen jelentkezzenek mert ellenkező esetben a mulasztás és a kiűzött határidőül benem tartás kibagasanak minősítetik; — minék követekeztében illetők ellenében a Védtörvény 35 §-a alapján 10 kóról 200 forig terjedhető pénzbüntetés avagy megfelelő elzárás alkalmaztatik.

Figyelemzetnek továbbá a jelentkezők, hogy a V. T. 31., 32., 33., és 34. §-ban megjelölt kedvezményes enyeresé iránti igények jövő évi január és február hónapjaiban legkésőbb azonban a fősorozás napján a sorozóbizottságnál bejelenteni tartoznak.

Az illetékes sorozó járásán kívüli leendő állítatás iránti kérvények a jelentkezők alkalmával nyújtandók a módú Védtörvény 31., 32., 33., és 34. §-ában megjelölt kedvezmények iránti igények is ervényesíthetők és igazolhatók.

Végül megjegyeztetik, hogy a jelentkezési kötelezettségnek elmulasztása ez a hirdetményi felhívásoknak, vagy a védtörvényben megszabott kötelezettségnek nem tudása által ki nem menthető.

Léván, 1908. október hó 20-án.

Kónya József
rendőrkapitány
katonaiügyi előadó.

6300/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város hatósága részéről ezennel közhírré teszem, — hogy a képviselőtestület folyó év. szeptember hó 30-án hozott 5934/1908 számú határozatával az 1886 évi XXII. t. cz. 110. §-a értelmében az 1908 évi október hó 30-ik napjának d. u. 4 órájára rk. közgyűlést rendelt összehívni s annak napirendjére az: „Orszlán fogadó rozant épülete lebontása, 374000 korona költség előirányzattal leendő fölépítésének fogantatása, az erre vonatkozó versenytárgya s kiírása, a tervező és művezető tiszteletdíjának 12000 koronában való megszabása és egyéb kapcsolatos intézkedéseknek elhatározása ügyében tartandó eredményes tárgyalást és határozat hozatalt tűzte ki, miert a képviselőtestület összes tagjait azon közgyűlésre e helyen is meghívom.

Léva, 1908. évi október hó 15-én.

Bádogh Lajos
polgármester.

Lévai piaciárak.

Bovátvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mázasánként 22 kor. 40 fill. 22 kor. 80 fill. — Kétszeres 20 kor. — fill. 20 kor. 69 fill. — Rozs 17 kor. 40 fill. 17 kor. 60 fill. — Arpa 17 kor. 60 fill. 17 kor. 80 fill. — Zab 16 kor. 80 fill. 17 kor. — fill. — Kukorica 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Lencse 23 kor. 40 fill. 24 kor. 60 fill. — Bab 15 kor. 40 fill. 16 kor. 60 fill. — Kőrle 14 kor. — fill. 16 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös 16- here természetű aránkamentes 135-145 Vörös löhere, kis aránka 125-135 Vörös löhere, nagy aránka 150-155 Luczerna, természetű aránkamentes 175-180 Luczerna, világos szemű aránka 120-135 Luczerna, barnás szemű 110-115 Biborhe-e 34-36 Baltaczin 40-42 Muharmag 16-17

Minden gyermekszobában havi- val kell gondolni azokra a derek norvég halászkokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizolateseb- ben és a legkönnyebben emészthető formá- ban nyújt a „Scott-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tapgyógyszereknek. Kap- ható a gyógyszerárakban.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi okt. 18-ától 1908 évi. okt. hó 25 éig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Buchta József Tóth Agnes	leány	Margit
Gáspár Ferenc Banóci Irén	leány	Ilona
Kósa Károly Berka Eszter	fiú	István
Lupták Márton Tuzsinszki V.	leány	Julianna
Péczka József Czupper E.	leány	Rozália

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Rosenberger Jolán	17 éves	Tüdőgümőkór
ö.zv. Valent Andrásné Turczér Johanna	59	Idültörghurur

Nyiltér.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan koverednek, erősölké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emész- tik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Orvosok és babák az egész föld kerekiségén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió-t, mert ismerték azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyoma- nán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyes, oldó hámszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következmé- lyében szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő, to és erősítő, régi jóhírnévű hámszer szaggatás és hűtésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

3951/1908 tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság lozhirre teszi, hogy Haár Adolf parkányi lakcs végrehajtatónak Pénzes Károly nemesoroszi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben benyújtott újabb arverési kérvénye folytán a nevezett végrehajntó javára 51 korova tőke ennek 1905 évi június hó 10-étől jéro 6%, kamatai 66 korona 74 fillér eddigi per és végrehajtása, az ezuttal 10 koronában megállapított arverest kétrv valamin a még telerendelő továbbá költségeknél kielégítése végett az 1881 évi AX t. cz. 144. § a és a vhn. alapján a végrehajtási arverést a végrehajtást sz nvedő Pénzes Károlynak a 1-vai kir. járásbírósg területen Nemesoroszi közsg határára n a Nemesoroszi 136 sztkjvben A 1. 6. sor 455. hrszamu egész szántójára 212. kor. az ottani 144. sztkjvben A 1. 1. 3. sor 265-385. 567. hrszamu szántóban való 1/2 rész illetményére 177 korona, az ottani 211 számú tkjvben A 1. 1. sor 272. hrszamu szántóban való 2/3 rész illetményére 66 korona, az ottani 229. sztkjvben A 1. 1. sor 488. hrszamu rétben való 4/10 rész illetményére 48 korong 40 fillér az ottani 234. sztkjvben A 1. 1. 2. sor 298. 318. hrszamu egész szántójára 245. korona kiküáltási árban az arverest elrendelte meg pedig aként, hogy az arveres által az özvegy Pénzes Jánosné Mentus Maria javára bekebelezett es a Nemesoroszi 136 sztkjvben felvett szántó 1/6 részének haszonélvezetehő álló özvegyi jog továbbá az ottani 144. sztkjvben felvett ingatlanra özvegy Pénzes Jánosné Hornyák Erzsébet javára bekebelezett özvegyi jog, az ottani 229. sztkjvben özv. Pénzes Jánosné Mentus Mária javára bekebelezett es ezen ingatlan 1/6 részének haszonélvezetehő álló özvegyi jog nem lesz érintve amennyiben azonban a Nemesoroszi 144. számú tkjvben foiyett ingatlan az özvegyi jog terhevel 1636 korona áron el nem adatnék az arveres ezen ingatlanra vonatkozóan hatálytalanná válik es ezen ingatlan az özvegyi jog fenntartása nélkül lesz eladva, de az ingatlanok a Vhn 26. § a értelmében a megállapított kiküáltási árak két harmadánál alacsonyabb áron eladtni egyáltalán nem fognak.

Ezen nyilvános bírói arverés 1908 évi október hó 30-napjának déljötti 9 orakor Nemesoroszi közsg hazánál lesz megtartva.

Arvereti szandekozók tartoznak az ingatlan kiküáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX t. c. 42 §-ában jelzett arfojlyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám szutt kelt I. M. rendslet 8 §-ában kjezdőit ovadekkes értekkpapírban a kiküáltott kezéhez letenni vagy az 1881 évi LX. t. c. 170 §a értelmében a bánatpöznek a bíróságnal történt előtsg elhelyezéséről kialakított szabályszerű nyugtát annak átszolgáltatni mely kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak fölmentve.

Azon arverelő ki a kiküáltási árál magasabb ígéreret tett ha ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküáltási ár százalaka szerint megállapított bánatpénzt az által ígért es ugyanannyi százalakaig kiegegészíteni, mert ha ezen kötelezettségének eiegt nem tesz ígérere ügyelmen kívül marad es a haa- doktalanul folytatandó arverésben töbci részt nem lehet.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkö. yv hatóságual 1908 évi hó 20 szeptember napján.

Hoffmann Árpád
kir. albiró.

Eladó tűzifa. 100. erdei ői tűzifa Nemes-Orosziban Kazy László erdogazdaságában eladó — Ezen faból 75 öl kemény hasított, 25 öl gómufa. — Tudakozódni lehet tulajdonosnál.

Bor pince. A báti uton egy bor pince. pince és magtár bérbe kaphó.

Értekezni lehet özv. Duben Józsefnél — Kossuth-utca 19. sz. a.

Téli elrakásra szép különleges szőlő kapható Forg. ca. féle „Kákai” szőlőben, ugyanott jó zamatu fehér es vörös Ő. és új bor 50 literrel fejjobb kapható.

Sajat termésű Tokaj Hegyaljai sz. moróci bor 1904 evbő. literje 2 kor. Négy 1 literes üveg egy postacomagk — Egy 136 literes herdó 240 korona. — Pász előzetes beküldése vagy utánvéttel mellétt szállít dr. Haas Bertalan ügyvéd Sátoralja ujhely.

Eladó ház es szőlő.
Kossuth u. 16. számú ház, mely a Klapka utcára is nyílik (13. szám) valamint Vargha hegyen levő szőlő szabad kézből eladók. Bővebb felvilágosítással ott a házban

Zsákkölcsönző Léván ad kölcsön. zsákokat úgy nyayben mint vidékre, valamin uj ponyvákát es zsákokat is jutányos áron elad *Ungár Adolf Léva Kohári utca.*

Kiadó lakás es műhely.

Lakas Felső-Szeccsen 81.-ik szám alatt azonnal bérbeadó. Bővebbet Gutrai Mátyásnál Felső-Szeccsen, asztalos, kerékgyártó, szabó vagy csizmadia műhelynek alkalmas.

Kőfaragó.

Lépeső, kockakő sirketes es barminemű szakmába vagomunkát es bármily nagy megrendelést is a legjutányosabb árban elővállalok — Nagybecsű megrendeléseket pontosan teljesít. *Bukovics István kőfaragó m. Vámos-Ladány.*

Császárfürdő Bpsten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Esoráug kenes hévíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- es márvány fürdők; hő- lég-, szénsavas-es villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen es bérmentve küld az igazgatóság.

600 hectoliter

fajszőlőből — mézestehér, olasz rizling, zöld szilváni, bakator, rakszőlő stb. fajokból szűrt 18-20 fokos must eladó.

Főhercegi Uradalom

KISTAPOLCSÁNY.

Szűretelés folyamatban van ugyanott tíz hectoliter kétéves törköly-palinka es nagy mennyiségű téli alma is kapható.

Eladó háztelkek

A Hossz ch tele tag parcellázva háztelketül eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Kmoskó Béla ügyvéd, akinél a parcellázási terv is megtekinthető.

Kiskörös es környéken
Állandóan bor közvetítéssel fogla kozik
Heisler Lipót
borügynök es bizományos
KISKÖRÖS.
Felvilágosításokkal szivesen szolgál.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Védjegy: „Horgony”

egy régiógan bizonyult hámszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, oszínál es meghűléseknél, bedörzsolésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosaak legyünk es csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel es a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 es K 2.— es úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Meghívó.

A lévai ker. munkásbiztosító pénztár. 1908. évi november hó 1-én délután 2 órakor, a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár helyiségében megtartandó

rendes közgyűléséhez.

Közgyűlés tárgyai:

1. lévai ker. munkásbiztosító pénztár alap-zabályainak tárgyalása és jóváhagyása.

2. Esetleges indítványok, melyek azonban a közgyűlést megelőzőleg 4 nappal előbb az elnökségnél írásban benyújtandók.

A lévai ker. munkásbiztosító pénztár igazgatósága.

Görcs csillapító szelhajtó

Hodony csöppek

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő házi-szer

Egy üveg ára 1 k.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerehető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Austria.)

Tisztíts csak

Globusz

fémfiszfitó kivonat

KÖNYVKERESKEDESÜNKBEN tanuló felvétetik

Csakis néhány gimnáziumi osztályt végzett ifjú vétetik fel.

NYITRAI és TÁRSA LÉVA.

Tüzifa

és Porosz közzén megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Szőlő-oltvány

Ha vesszöről nagy képes arjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszörből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. 0. cső ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelep, Bihardíszeg.

Meg azokat is, akik éveken át most használtak. meghó itotta a valódi

Erő

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi-szerből várni lehet.

Ő az egészséges, fertőtlenítő, erőit és edző izmokat, fájdalomcsillapító. Paratlan mint szájíz, haj- és bőrcsőfőzser.

~~~~~ Szükséges minden háztartásban, ~~~~~

Kapható mindenütt: 30 fill., 40 fill., 1 és 2 forintos üvegekben.

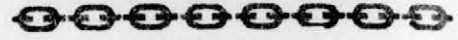
Postán 10 kis üveget 3 koronára: 1 fill. utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldés után

Kosmos laboratórium Győr.

Kapható mindenütt!

NESTLÉ

GYERMEKÉLSZTJE
csecsemők lábbadozók
gyomor-bajosok részére
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

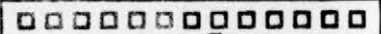

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csak!

Schlecht szarvasszappannal

Tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeltetik.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portlánd és románcement, stukatórna, kátrány, carbolinum, carbit, benzin creolin, carbopol, clormész, carbosav, náttalin, kék- és zöld galic, kékpör és kenőpor, gyanta, aszfaltolaj, petrololaj, repecelaj, gépolaj, tovtózsír, fagygy, kender, kő, gumi és szeszszár, kocsi-új mashas, cocosa növényzsír tartórépamag stb.

Écetek, meszelők, linoleum, lakk festékek, minden színben.
Husvágók, darálók, zománc- és nikkelfűzőedény, mérleg és súvok, fagy-

laltgépek, jászkekréyek, fürdőkádak, sárgaréz- és vaságyak, mosók, kerékpár-fényképezési gépek és kollektív. torzákészletek, halászhorogok, viláycsengő kész- e ek stb. nagyválasztékban kaphatók

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyoraszajtóján Léván.

Meghívók

diszes kivitelben készítettnek
Nyitrai és Társánál Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom előjára — újonnan épült házámban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szivesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcseplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.